

Spis treści

<i>Christoph Böhr, Christian Schmitz</i>	
Przedmowa	7
<i>Helmut Kohl</i>	
Powitanie uczestników konferencji „Jan Paweł II i duchowy fundament jedności Europy” zorganizowanej przez Fundację Konrada Adenauera oraz Centrum Myśli Jana Pawła II w dniach 11 i 12 czerwca 2014 roku w Warszawie.....	9
<i>Hans-Gert Pöttering</i>	
Przemówienie na otwarcie konferencji	13
I. Kwestia antropologiczna a kryzys Europy	
<i>Rémi Brague</i>	
Europa, chrześcijaństwo i nowoczesność	17
<i>Zbigniew Stawrowski</i>	
Spór o istnienie człowieka – wolność religijna jako antropologiczny klucz do rozumienia kryzysu Europy	26
II. Antropologia polityczna u Karola Wojtyły	
<i>Alfred Marek Wierzbicki</i>	
Karol Wojtyła – filozof w sporze o człowieka w XX wieku	39
<i>Rocco Buttiglione</i>	
Wizja człowieka u Karola Wojtyły i jej wymiar polityczny	51
III. Antropologia filozoficzna u Karola Wojtyły	
<i>Christoph Böhr</i>	
„Mogę być zrozumiany tylko od wewnątrz”. Zarys myśli Karola Wojtyły o człowieku.....	61

Kazimierz Rynkiewicz

Godność osoby. Pojęcie godności człowieka u Karola Wojtyły. 81

IV. Karol Wojtyła i duch Europejczyka

Karl-Joseph Hummel

Idea Europy w myśli Karola Wojtyły 93

V. Europa na drodze do odnalezienia samej siebie: jej antropologia i polityka

Michał Gierycz, Piotr Mazurkiewicz

Europejska antropologia i europejska polityka – obserwacja współczesności. 107

Kazimierz Nycz

Redemptor hominis et homo redemptor. Personalistyczna koncepcja człowieka w nauczaniu Jana Pawła II. 142

Bibliografia 153

Indeks osób. 160

Indeks rzeczowy 165

O autorach i redaktorach. 167

Przedmowa

Znaczenia Karola Wojtyły, który jako papież przyjął imię Jan Paweł II, nie sposób przecenić. Już sama długość jego pontyfikatu, od 16 października 1978 roku do 2 kwietnia 2005 roku, a ponadto jego twórcza siła, wola działania i różnorodność talentów pozwalają sobie wyobrazić, jak bogatą spuściznę pozostawił po sobie ten człowiek, którego oddziaływanie na życie intelektualne i duchowe jest nadal bardzo wyraźne.

Niniejszy zbiór artykułów odnosi się do istotnych obszarów tego oddziaływania, ujętych w trzech aspektach. Wojtyła był filozofem, a ściślej mówiąc antropologiem. Tylko ten, kto pozna jego filozofię, która od lat jest przedmiotem badań naukowych na całym świecie, może zrozumieć siłę papieskiego oddziaływania i wpływ tej postaci na historię. Jego osobista charyzma oraz ujmujący sposób bycia szedł w parze z filozoficzną refleksją i głębią badań naukowych, dotyczących przede wszystkim człowieka. On – Człowiek – był dla niego przez całe życie punktem wyjścia rozważań.

Jako pierwszy Polak zasiadający na stolicy Piotrowej boleśnie doświadczył dwóch dyktatur w swojej ojczyźnie i walczył – najpierw jako arcybiskup Krakowa, następnie jako papież – o wolność człowieka wszędzie tam, gdzie był on poniżany i uciśniony. Jego polityczne przekonania wyrażały się w pochwalę wolności, do której każdy człowiek jest powołany i do której jest uprawniony.

I po trzecie, Wojtyła był również przekonany Europejczykiem. Przy każdej okazji podkreślał wagę jedności Europy, a szczególnie ważne były jego starania przezwyciężenia jej powojennego podziału. Jest wysoce wątpliwe, czy bez jego osobistego zaangażowania upadłby w roku 1989 mur berliński. Od samego początku mocno i zdecydowanie udzielał wsparcia „Solidarności”. Bez wpływu tego ruchu na sąsiednie kraje Europy Środkowo-Wschodniej proces zmian w regionie, a także zjednoczenie Europy by się nie dokonało.

Wojtyła to mistyk i polityk, poeta i ksiądz, profesor z Lublina i papież w Rzymie, wykształcony tomista, określający się sam jako fenomenolog, kontynuator myśli Maxa Schelera, Edmunda Husserla i Romana Ingardena. Śladami jego koncepcji filozoficznych i działań podążają autorzy artykułów zebranych w tej książce. Tak jak zapowiada tytuł tej publikacji, chodzi o Europę, o antropologię polityczną, która w Europie znalazła swoją tak wyjątkową postać.

Dziękujemy wszystkim autorom, którzy przyczynili się do powstania tej publikacji, udostępniając teksty swoich wystąpień z międzynarodowej konferencji organizowanej przez Fundację Konrada Adenauera i Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie w dniach 11–12 czerwca 2014 roku pod tytułem „Jan Paweł II i duchowy fundament jedności Europy”. W sposób szczególny chcemy podziękować Księdzu Kardynałowi Kazimierzowi Nyczowi za patronat i uczestnictwo w tym wydarzeniu.

Dziękujemy również byłemu Kanclerzowi Republiki Federalnej Niemiec dr. Helmutowi Kohlowi oraz Przewodniczącemu Zarządu Fundacji Konrada Adenauera i byłemu Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego dr. Hansowi-Gertowi Pötteringowi za cenne wsparcie konferencji.

Trewir i Warszawa, kwiecień 2016 roku